

**JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS  
KOKYBĖS VERTINIMAS VILNIAUS MIESTE**

**Tyrimo ataskaita**

**2022**

**Vilnius**

## TURINYS

Terminų santrumpos .....	3
<b>Įvadas</b> .....	4
<b>1. Jaunimo politikos įgyvendinimo prielaidos Vilniaus m. savivaldybėje</b> .....	5
<b>2. Jaunimo politikos Vilniaus m. savivaldybėje įgyvendinimas</b> .....	7
<b>2.1 Įvairius jaunimo poreikius atitinkanti socialinės apsaugos sistema</b> .....	7
<b>2.2. Sąmoningos, pilietiškos, patriotiškos, brandžios, kultūringos ir kūrybingos jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybės ugdymas</b> .....	12
<b>2.3. Darbo su jaunimu sistema bei jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtra ir faktais grįstos jaunimo politikos formavimas</b> .....	17
<b>Išvados ir rekomendacijos</b> .....	23
<b>Literatūros sąrašas</b> .....	28
<b>Priedai</b> .....	31

## Terminų santrumpos

AJC	Atvirasis jaunimo centras
AJE	Atviroji jaunimo erdvė
JRA - JRD	Jaunimo reikalų Agentūra (anksčiau buvęs Jaunimo reikalų Departamentas)
NEET	Nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunimas
NVŠ	Neformalusis vaikų švietimas
SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SVO	Jaunimo savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos
Veiksmų planas	Nacionalinės jaunimo politikos 2022–2024 metų veiksmų planas

## Įvadas

Jaunimo politikos situacija nacionaliniu ir savivaldos lygmeniu nuolat sulaukia politinės darbotvarkės dėmesio. Jaunimo problematikos sprendimai šiandien, formuoja ateities visuomenės stiprybes ir galimybes. Siekiant tolygaus jaunimo amžiaus grupių vystymo, svarbus yra kompleksinis požiūris į jaunimo situaciją, problemas ir ateities iššūkius tiek Vilniaus miesto savivaldybės, tiek visos Lietuvos kontekste. Šio tyrimo tikslas – identifikuoti Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo situaciją ir parengti rekomendacijas jaunimo politikos sričiai vystyti. Siekiant tikslo buvo keliami uždaviniai: 1) Įvertinti Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo politiką formuojančius dokumentus; 2) Atlikti jaunimo politiką įgyvendinančių subjektų analizę pasitelkiant kiekybinius ir kokybinius duomenis; 3) Atlikti empirinius tyrimus interviu ir Fokus grupės metodais; 4) Remiantis atliktos analizės išvadomis, parengti rekomendacijas jaunimo politikos vystymui Vilniaus miesto savivaldybėje ir strategiją.

Tyrimo metu naudoti metodai: mokslinės literatūros analizė, teisės aktų ir dokumentų analizė, pirminių ir antrinių kiekybinių bei kokybinių duomenų analizė, grupinės diskusijos (fokus grupės) apklausos. Tyrimas buvo atliekamas 2022 metais, liepos – rugpjūčio mėnesiais.

## 1. Jaunimo politikos įgyvendinimo prielaidos Vilniaus m. savivaldybėje

Šiuolaikinė jaunimo politika plėtojama tokiomis pagrindinėmis kryptimis:

- Darbas su jaunimu - veikla, skirta sąlygoms jaunam žmogui įsitraukti į asmeninę, profesinę ir visuomeninę veiklą sudaryti, jo kompetencijoms plėtoti ir ugdyti.
- Jaunimo įgalinimas ir dalyvavimas - veiklos ir priemonės, kurios skatina jauną žmogų visapusiškai ugdytis ir realizuoti save, dalyvauti sprendimų priėmimo, pasirinkti jam priimtinausią dalyvavimo visuomenėje formą.
- Tarpžinybinis bendradarbiavimas - veiklos, kurių tikslas užtikrinti jaunimo interesus atskirose viešosios politikos srityse – švietimas ir mokslas, kultūra, sportas, darbas ir užimtumas, būstas, sveikata ir kt.
- Jaunimo savanoriška veikla - veiklos, skatinančios jaunas žmones įgyti kompetencijas įvairiose savanoriškos veiklos srityse.<sup>1</sup>

Jaunimo politikos formavimas ir įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu reglamentuojamas Jaunimo politikos pagrindų įstatyme (toliau - Įstatymas), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, Nacionalinės jaunimo politikos 2022–2024 metų veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-255 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2022–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, bei kituose teisės aktuose, kurie apima jaunimui aktualius klausimus.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau SADM) patvirtintame Nacionalinės jaunimo politikos 2022–2024 metų veiksmų plane<sup>2</sup> (toliau Veiksmų planas) nurodoma, kad jaunimo politikos įgyvendinimas susiduria su tokiomis problemomis kaip:

1. socialinės apsaugos sistema neužtikrina jaunimo poreikių, jaunimo politikos įgyvendinimo;
2. daug jaunimo nesidomi visuomenine veikla, nedalyvauja pilietiškumą skatinančiose visuomeninėse veiklose;
3. nepakankamai išplėtotą darbo su jaunimu sistemą, neužtikrintą jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtrą;

---

<sup>1</sup>Jaunimo reikalų agentūra, Jaunimo politikos samprata. 2022

<sup>2</sup>Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ĮSAKYMAS DĖL NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2022–2024 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO, 2022

4. nesudaromos palankios sąlygos įtraukti jaunimą į jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą;

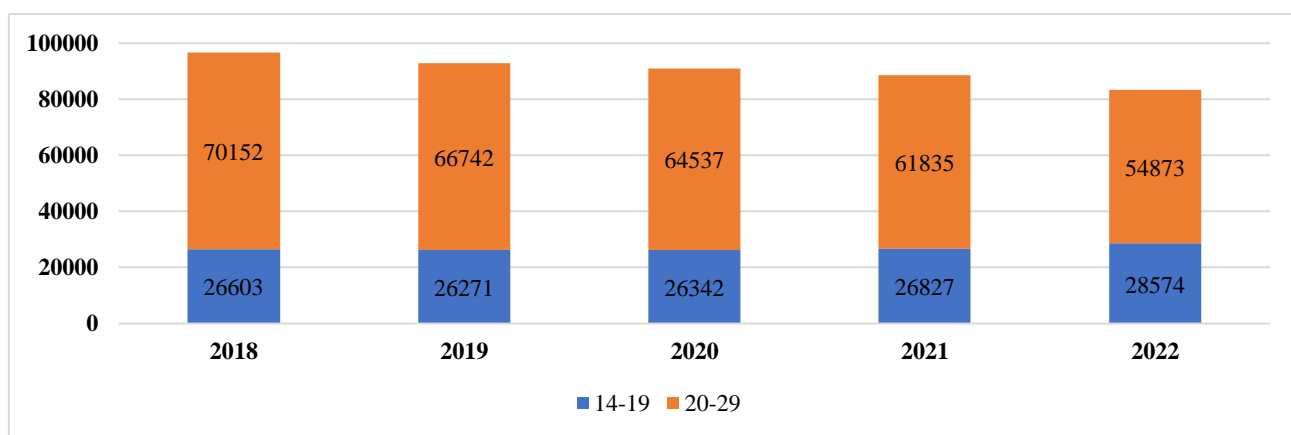
5. nepakankamai aktyvus viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimas įgyvendinant jaunimo politiką.

Šių, SADM išskiriamų probleminių sričių sprendimas deleguojamas savivaldai, kuri administruoja . JRA teikia jaunimo politikos įgyvendinimo rekomendacijas bei priima jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo ataskaitą , bei jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimo ataskaitą , kurios yra paremtos įstatymiškai patvirtintomis jaunimo politikos formavimo priemonėmis

Lyginamosios analizės metu daroma išvada, jog šie trys strateginio valdymo dokumentai, skatinantys atliepti jaunimo problematikos rodiklius yra vienas kitą papildantys bei kokybiškai susiejami anksčiau įvardintomis penkiomis jaunimo problemomis, tačiau metodikose skirtingai pasireiškia penkių problemų prioretizavimas. Abiejose metodikose labiausiai akcentuojama penktoji problema ir iš jos formuluojamas penktasis politikos įgyvendinimo tikslas – „užtikrinti viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimą, plėtojant darnią, faktais ir žiniomis grįstą jaunimo politiką“. Jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo metodikoje po penktosios problemos pabrėžiama ketvirtoji, kuri formuluojama tikslu – „sudaryti palankias sąlygas nuosekliai ir kokybiškai jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklai, siekiant aktyvesnio jaunimo į(si)traukimo į organizuotą veiklą“, kitos trys problemos išskirtos jaunimo politikos veiksmų plane 2022-2024 išskiriamos lygiavertiškai. Jaunimo politikos įgyvendinimo vertinimo metodikoje, kaip minėta anksčiau, labiausiai akcentuojama, penktoji problema, įvardinant konkrečiau - įrodymais grįsto valdymo problematika. Antroji prioritetinga kryptis išsiskiriama trečiąja problema, kuri formuluojama tikslu – „plėtoti ir koordinuoti darbo su jaunimu sistemą ir užtikrinti jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtrą“ Antroji ir ketvirtoji problemos metodikoje atsispindi panašiai, tačiau pirmosios problemos nėra atliepiama. Apibendrinant pagrindinius savivaldai tenkančius politikos įgyvendinimo vertinimo metodikų dokumentus, galima akcentuoti, jog nacionaliniu lygmeniu labiau išsiskiria 5 problema, labiau orientuojantis į įrodymais ir žiniomis grįstą valdymą. Tad, atsižvelgiant į Veiksmų plano pateikiamas jaunimo politikos įgyvendinimo problemas, galima daryti išvadą, jog jos tinkamai apjungia jaunimo politikos vertinimą bei strategijos formavimą, todėl tolimesnė jaunimo ir jaunimo politikos įgyvendinimo analizė Vilniaus m. sav. bus atliekama remiantis šiomis išskirtomis jaunimo politikos probleminėmis sritimis.

## 2. Jaunimo politikos Vilniaus m. savivaldybėje įgyvendinimas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis<sup>3</sup> 2018-2022 m. Lietuvoje jaunimo sumažėjo 66,1 tūkst., iš jų 13,3 tūkst. Vilniaus m. sav. (1 pav.). Nors bendras Vilniaus m. sav. gyventojų skaičius neženkliai augo ir jaunimas 2022 m. sudaro 14,8 proc. visų gyventojų, vis dėl to jaunimo sumažėjimas 13,8 proc. labiausiai buvo sąlygotas būtent vyriausio 20–29 metų amžiaus jaunimo skaičiaus mažėjimo (jų sumažėjo net 21,8 proc.).



1 pav. Jaunimo skaičius Vilniaus m. sav.

Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

2022 m. Vilniaus miesto savivaldybės duomenimis<sup>4</sup>, jaunimo pasiskirstymas pagal seniūnijas: Verkiai 8285, Antakalnis 6802, Pašilaičiai 6307, Žirmūnai 6153, Naujoji Vilnia 5995, Fabijoniškės 5283, Naujininkai 5071, Naujamiestis 4838, Pilaitė 4748, Lazdynai 4529, Šeškinė 4055, Justiniškės 3624, Senamiestis 3578, Karoliniškės 3423, Vilkipėdė 2809, Šnipiškės 2390, Rasos 1969, Viršuliškės 1930, Žvėrynas 1924, Grigiškės 1633, Paneriai 1615 iš viso 91 490 24-29 metų jaunimo kategorijoje esančių Vilniaus miesto gyventojų.

### 2.1 Įvairius jaunimo poreikius atitinkanti socialinės apsaugos sistema

**Jaunimo užimtumas:** SADM duomenimis, „COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemija parodė, kad, paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės, labiausiai sumažėjo jaunimo užimtumas. <..>“ 2022 m. balandžio 1 d. Užimtumo tarnyboje registruota 27,9 tūkst. darbo neturinčių 16–29 m. jaunuolių (52,9 proc. mažiau nei praėjusiais metais tuo pačiu metu). Registruotas jaunimo nedarbas per metus

<sup>3</sup>Oficialiosios statistikos portalas, Lietuvos jaunimas, 2022.

<sup>4</sup>Interaktyvus Vilniaus m. sav. gyventojų žemėlapis. 2022

sumažėjo 6,9 proc. punkto: nuo 13,3 proc. iki 6,4 proc.<sup>5</sup>. Vilniaus m. savivaldybėje, lyginant su kitomis savivaldybėmis, bendras nedarbo lygis šiuo laikotarpiu buvo mažesnis, tačiau Vilniaus apskritis ir Vilniaus m. sav. įvardijamos kaip vienos tų, kur registruotas jaunimo nedarbas yra vienas didžiausių (Vilniaus apskrityje 7,4 proc., Vilniaus m. sav. 8,2 proc., kai bendras Lietuvos vidurkis 6,4proc<sup>6</sup>). Todėl jaunimo užimtumo klausimas ir po pandeminiu laikotarpiu išlieka aktualus visose savivaldybėse.

Kitas svarbus aspektas – nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo (NEET) pokyčiai. Nors NEET duomenų rinkimas, ypatingai didelėse savivaldybėse, susiduria su duomenų rinkimo iššūkiu, vis dėl to bendra statistika (1 lent.) atskleidžia, kad visose amžiaus grupėse tokio jaunimo skaičius per pastaruosius ketverius metus padidėjo, nepaisant nacionaliniu lygmeniu vykdomų programų.

1 lent. NEET jaunimas, proc. (visa Lietuva)

		2018	2019	2020	2021
Vyrų ir moterų	15–24	8	8,6	10,8	10,9
	15–29	9,3	10,9	13	12,3
Vyrų	15–24	8,4	9,7	12,2	11
	15–29	8,8	10,9	13,6	11,3
Moterų	15–24	7,6	7,5	9,2	10,8
	15–29	9,9	11	12,4	13,4

Šaltinis: sudaryta autorių remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Remiantis Vilniaus m. sav. 2020 metais atliktu tyrimu<sup>7</sup>:

1. „Dėl jaunimo mobilumo yra sunku identifikuoti jaunimą, būdingą tik tam tikroms Vilniaus m. seniūnijoms. Seniūnijų kontekste nėra renkama nemotyvuoto jaunimo nei kokybinė, nei kiekybinė statistika. Vilniaus mieste nemotyvuoto jaunimo dalinius duomenis galima rasti tik vertinant nusikalstamumo ir nedarbo apimtį.“

2. „Jaunimas nuo 16 iki 18 m. Šios amžiaus grupės jaunimas susiduria su dviem pagrindinėmis problemomis – trūksta jų poreikius ir interesus atliepiančių užsiėmimų, nes neformalaus ugdymo užsiėmimai daugiausiai orientuoti į jaunesnio amžiaus vaikus, taip pat kyla sunkumai siekiant įsidarbinti ar randant darbą. Dėl užimtumo trūkumo jaunimas daugiausiai laiko leidžia gatvėje, draugų kompanijose, kavinėse. Nuo 16 m. jaunimas, kuris nelanko švietimo įstaigų ir nedirba, specialistams tampa labai sunkiai pasiekiamas – toks jaunimas dažniausiai identifikuojamas sunkumus patiriančiose šeimose.“

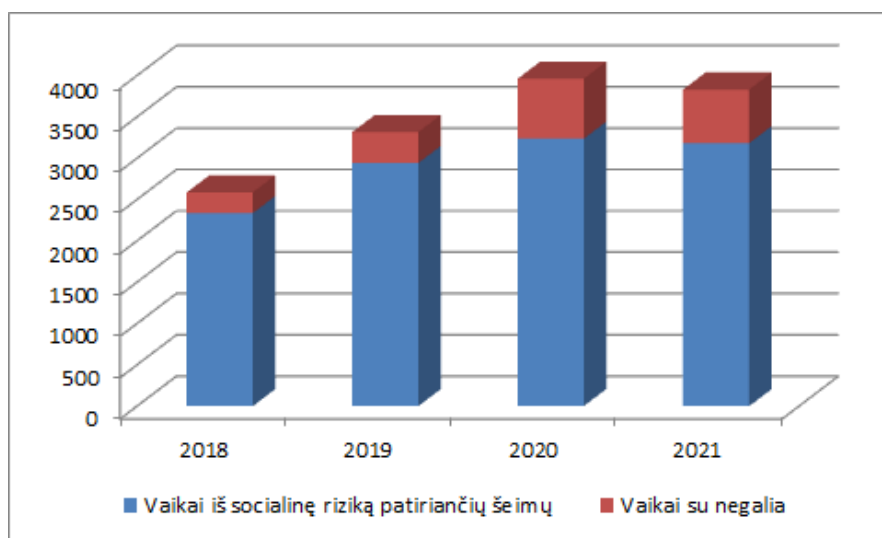
<sup>5</sup> Užimtumo tarnyba, Darbo rinkos tendencijos 2022 m. I ketvirtis. 2022.

<sup>6</sup> Užimtumo tarnyba, Darbo rinkos tendencijos 2022 m. I ketvirtis. 2022.

<sup>7</sup> Vilniaus miesto savivaldybės taryba, ŠEIMOS IR VAIKO GEROVĖS PLĖTROS 2021–2025 METŲ VEIKSMŲ PLANAS, 2021.

3.“Apie 24 - 29 amž. grupės jaunimą duomenų turima mažiausiai. Šiai jaunimo amžiaus grupei trūksta užimtumo, atkreiptinas dėmesys, kad reikalingos tęstinės paslaugos, kaip pvz. Užimtumo tarnybos teikiamas konsultavimas įsidarbinimo klausimais. Specialistų nuomone, tokios įstaigos teikia įvairias konsultacijas, tačiau paslaugos yra vienkartinės, neužtikrinamas paslaugų tęstinumas, todėl pagalba yra momentinė.“

**Socialinė atskirtis:** 2018 m. gruodžio 31 d. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, į socialinės rizikos šeimų apskaitą buvo įtrauktos 9 084 socialinės rizikos šeimos, kuriose augo 17 115 vaikų iki 18 metų<sup>8</sup>. Tokiose šeimose augantiems vaikams ir jaunimui reikalingas platesnis paslaugų spektras. 2021 m. Vilniuje veikė 42 vaikų dienos centrai, kuriuose paslaugas gavo beveik 4 tūkst. vaikų (visoje Lietuvoje veikė 425 centrai, kuriuose paslaugas gavo 14,6 tūkst. vaikų ) ir didžiausią lankytojų dalį sudaro būtent vaikai iš socialinę riziką ir socialinę atskirtį patiriančių šeimų<sup>9</sup>. (2 pav.), tačiau šios paslaugos dažnai orientuotos į 14-16 m. ar jaunesnius vaikus.



2 pav. Vaikų, gavusių socialines paslaugas dienos centruose, skaičius Vilnius m.sav.  
Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje 2021 m. skurdo rizikos lygis šalyje sudarė 20 proc. ir, palyginti su 2020 m., sumažėjo 0,9 procentinio punkto. 2021 m. apie 560 tūkst. šalies gyventojų gyveno žemiau skurdo rizikos ribos. Skurdo rizikos lygis didžiausias tarp jauniausios amžiaus grupės jaunimo (2 lent.), o eliminavus gaunamas socialinių išmokas, 2021 asmenų skurdo rizikoje atsidurtų net 37 proc. jaunuolių. Nors 20-24 amžiaus jaunimo skurdo rizikos lygis mažesnis, tačiau būtina atkreipti dėmesį į tai, kad pastaraisiais metais vertinant pajamas iki socialinių išmokų jis 2021 m. siektų 28,2 proc. , kai 2019-2020 m. tesiekė apie 21 proc.

2 lent. Jaunimo skurdo rizikos lygis Lietuvoje proc.

	16–19	20–24	25–29

<sup>8</sup> Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ĮSAKYMAS DĖL NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2022–2024 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO, 2022

<sup>9</sup> Oficialiosios statistikos portalas, Lietuvos jaunimas, 2022.

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

2018	22,1	19,3	14,8
2019	20,6	13	15,9
2020	25,6	14,2	17,8
2021	23,4	19,6	11,6

Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. gimė 23,3 tūkst. kūdikių (4,8 tūkst. mažiau nei 2018 m.). Daugiau kaip 42,9 proc. jų pagimdė moterys iki 29 metų (30,6 proc. 25-29 m.). Remiantis tais pačiais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, galima teigti, kad vidutinis gimdančių moterų amžius nuo 2018 m. kasmet šiek tiek didėjo (3 lent.). Vilniaus mieste gimstamumas 2018-2021 m. taip pat sumažėjo (2018 m. gimė 6905 kūdikiai, 2019 m. – 6740, 2020 m. – 6266, o 2021 m. – 6039).

3 lent. Jaunoms motinoms gimusių vaikų skaičius, tenkantis 1 tūkst. atitinkamo amžiaus moterų

	15–17	15–19	18–19
2018	3,7	6,6	10,7
2019	1,8	4,8	9
2020	1,4	3,2	6
2021	1,3	3	5,8

Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Nors nepilnamečių motinų pirmagimių skaičius Lietuvoje 2018-2022 m. sumažėjo 76,5 proc., sparčiausias mažėjimas buvo kaimiškose vietose, tuo tarpu miestuose nepilnamečių motinų pirmagimių skaičius sumažėjo tik 41,6 proc. ir šis klausimas aktualiausias 15-17 m. amžiaus grupėje<sup>10</sup>

**Migracija:** lyginant su 2018 m., 2021 m. imigrantų skaičius Lietuvoje išaugo 55,1 proc., o Vilniaus m. sav. net 69,38 proc.<sup>11</sup> (4 lent.), kas sąlygoja platesnio jiems teikiamų paslaugų, įskaitant jaunimo integracijos, pagalbos jauniems tėvams ir kitus klausimus teikimą Lietuvių ir kitomis kalbomis.. Taip pat svarbu tai, kad Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020-2021 m. kasmet į Vilnių iš kitų savivaldybių atvyksta apie 3-4 tūkst. asmenų iš kitų savivaldybių, todėl vertinant gyventojų demografinius rodiklius, svarbus visos Lietuvos kontekstas.

4 lent. Imigrantų skaičius Lietuvoje ir Vilniaus m.sav.

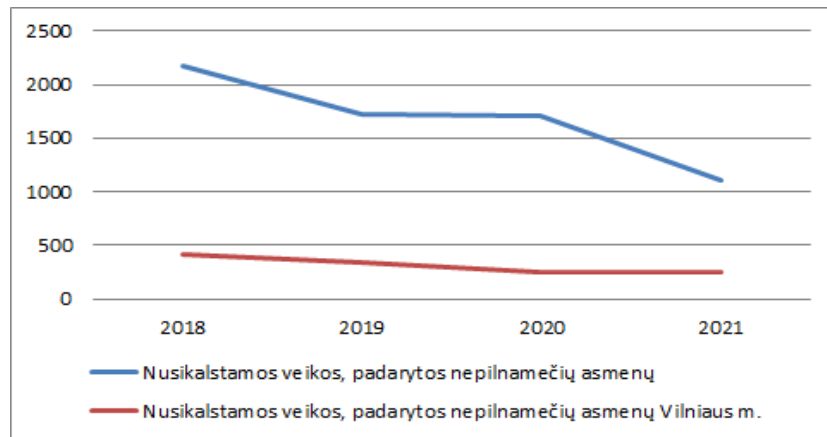
	Lietuvos Respublika	Vilniaus m. sav.
2021	44858	11020
2020	43096	10376
2019	40067	9487
2018	28914	6506

Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

<sup>10</sup> Oficialios statistikos portalas, Gyventojų statistika – gimusieji 2012-2021m., 2022.

<sup>11</sup> Oficialios statistikos portalas, Gyventojų statistika – gimusieji 2012-2021m., 2022.

**Jaunimo nusikalstamumas ir patiriamas smurtas:** Nors 2018-2021 m. bendras nepilnamečių nusikalstamumas Lietuvoje ir Vilniaus mieste ženkliai sumažėjo (Vilniuje nuo 409 nusikalstamų veikų 2018 m. iki 243 veikų 2021 m.), vis dėl to net 18,6 proc. visų nepilnamečių Lietuvoje 2018-2021 m. padarytų nusikalstamų veikų buvo įvykdytos būtent Vilniaus mieste ir 2021 m. šis procentas siekė net 22 proc. (3 pav.)<sup>12</sup>



3 pav. Jaunimo nusikalstamumo tendencijos 2018-2021 m.

Šaltinis: sudaryta remiantis Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenimis

Statistikos departamento duomenimis, per pastaruosius 4 metus vaikų galimai patyrusių smurtą skaičius Lietuvoje ženkliai sumažėjo (nuo 4,4 tūkst. iki 2,6 tūkst.), tačiau Vilniaus m. sav. net sumažėjus smurto artimoje atvejams (nuo 134 asmenų 2018 m., iki 102 asmenų 2021 m.) bendras smurtą galima patyrusių vaikų skaičius išaugo nuo 227 asmenų 2018 m. iki 300 asmenų 2021 m. Remiantis Vilniaus m. sav. atliktų tyrimu (2020) galima išskirti elementus kurie formuoja jaunimo nusikalstamumo tendencijas Vilniaus mieste: „Vertinant jaunimo, padariusio nusikalstamas veikas skaičių, matyti, kad didžiausias nusikalstamumas yra 19 – 23 m. ir 24 – 29 m. amžiaus grupėje, tai sudaro net 85 proc. visų jaunimo padarytų nusikaltimų. Kasmet apie tūkstantį 16 – 18 m. jaunuolių padaro nusikalstamas veikas Vilniaus mieste. Jaunimo nuo 14 – 15 m. nusikalstamumas yra labai mažas, lyginant su kitomis jaunimo grupėmis ir siekia 1,4 proc. nuo visų jaunimo padarytų nusikaltimų. Jaunimo nuo 19 m. nusikalstamumas kasmet mažėja, 16 – 18 m. jaunimo nusikalstamumas išlieka nepakitęs.“

**Jaunimo psichologinė sveikata:** Remiantis 2020 m. Atlikta „Jaunimo psichikos sveikatos stiprinimo Lietuvoje“ studija, galima teigti, jog esamas bendras jaunimo psichikos sveikatos situacijos vertinimas ir paslaugų prieinamumas yra prasti, bet gerėjantys. Pagrindinės tokių rezultatų priežastys tyrėjų įvardijamos kaip, psichinės sveikatos stigmos vyraujančios visuomenėje, ypač

<sup>12</sup>Informatikos ir ryšių departamentas, Nusikalstamumas pagal savivaldybes – Vilniaus m. sav., 2022.

jaunimo tarpe, nepakankamas specialistų kiekis – neužtikrinamas paslaugų prieinamumas, ypač nemokyklinio amžiaus jaunimui.

Apibendrinant įvairius jaunimo poreikius atitinkančios socialinės apsaugos sistemos plėtros poreikį Vilniaus mieste, galima akcentuoti mažėjančią jaunimo tarpo gyventojų skaičių, tačiau sparčiai daugėja naujų jaunimo amžiaus grupės gyventojų Vilniaus m. sav., kurie atvyksta iš kitų šalių ar kitų šalies regionų. Dėl didėjančio šios kategorijos jaunimo reikia skirti dėmesio geresnio paslaugų prieinamumo užsienio kalba. Taip pat, pastariesiems informavimas ir konsultavimas dažnai reikalingas kompleksinio pobūdžio. Kita svarbi socialinių garantijų jaunimui užtikrinimo sritis, remiantis atlikta analize, yra skirtingų paslaugų poreikis atsižvelgiant į jaunimo amžiaus grupes. Iš esmės dėl atnaujintų ir kokybiškų duomenų stokos negalima tinkamai įvertinti šiuo metu trūkstamų paslaugų poreikį bei kurios siūlomos paslaugos yra neaktualios ar perteklinės. Tačiau galima išskirti psichologinės pagalbos paslaugų prieinamumo stoką. Investuojant į nuolat atnaujinamų duomenų rinkimą ir panaudojimą, galima tvariai plėsti jaunimui teikiamas paslaugas, gerinti konsultacijų ir informacinės sklaidos procesus, įtvirtinant atviro darbo su jaunimu formas. Sėkmingai suformavus veikiančią sistemą tikėtinas teigiamas poveikis siekiant mažinti neigiamų socialinių padarinių ir neteisėtų veikų skaičių Vilniaus m. sav. jaunimo tarpe.

## **2.2. Sąmoningos, pilietiškos, patriotiškos, brandžios, kultūringos ir kūrybingos jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybės ugdymas**

**Jaunimo pilietinis dalyvavimas:** JRA užsakymu 2020 m. atliktu jaunimo problematikos tyrimo (toliau – JP tyrimas) duomenimis<sup>13</sup>, dažniausiai laisvalaikį jaunimas leidžia susitikdamas su draugais (59 proc.), eidami pasivaikščioti (50,8 proc.) ir pan., tačiau veiklose, reikalaujančiuose ilgalaikio įsipareigojimo jie nėra linkę aktyviai dalyvauti ir vis dar aktuali jaunimo neaktyvaus įsitraukimo į visuomeninį gyvenimą problema.

Nors Pilietinės galios indekso 2020 m. vidutinė reikšmė kilo iki 41,3 balo iš 100 galimų, taip aplenkdamas ir 2019 m. fiksuotą iki tol aukščiausią, 39,7 balų reikšmę, toks augimas vertinamas dviprasmiškai, nes pats gyventojų pilietinis aktyvumas ženkliai išaugo, tačiau jų pilietinės įtakos suvokimas sumažėjo. Taip pat aktualu tai, kad būtent 16-29 m. amžiaus grupė išskiriama kaip viena pasyvesnių ir net 55 proc. apklaustųjų šioje amžiaus grupėje nurodo, jog niekur nedalyvauja, kai visoje visuomenėje jokiose organizacijose, sambūriuose ir kt. nedalyvauja 47 proc. respondentų<sup>14</sup>

<sup>13</sup> Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAS, 2020.

<sup>14</sup> Pilietinės visuomenės institutas, Pilietinės galios indeksas 2020, 2020.

JRA atlikta jaunimo pilietinio aktyvumo Lietuvoje analizė<sup>15</sup> vis gi atspindi, kad jaunimas gana noriai dalyvauja rinkimuose, kurie yra "aiškiausiai matoma pilietinio veiksmo išraiška demokratinėje visuomenėje", tačiau visi kiti dalyvavimo formatai nėra populiarūs. Jaunimo pilietinio dalyvavimo Baltijos pietų regiono šalyse (Lietuvoje, Lenkijoje ir Švedijoje) tyrimo duomenimis<sup>16</sup> jaunimo išitraukimą riboja: dvejonės ar į jų idėjas bus atsižvelgta ir jos bus įgyvendintos; suaugusieji nepakankami suvokia jaunimo poreikius; jaunimas nemotyvuotas ištraukti ir nesidomi sprendimų priėmimą mokykloje, organizacijose ar viešojo sektoriaus institucijose; jam nepakanka informacijos kaip ištraukti į sprendimų priėmimą; netinkama komunikacija tarp jaunimo ir kitų grupių arba nenoras su jais kalbėti kaip lygiaverčiais. Taip pat pažymėtina, kad šio tyrimo duomenimis, politikų nenoras kalbėtis su jaunu, informacijos stoka, komunikacija ir motyvacijos trūkumas yra svarbesnės problemos būtent 18-24 m. jaunimui, lyginant su 14-17 metų jaunimu.

Pasyvesnis jaunesnio amžiaus jaunimo dalyvavimas atsispindi ir pastarųjų metų balsavimo statistikoje. 2020 m Seimo rinkimų I ture Vilniaus m. sav. dalyvavo 49 proc. balsavimo teisę turinčių jaunuolių iki 24 m., ir 54 proc. 25-29 m. jaunimo. Tai rodo šiek tiek aktyvesnį jaunimo dalyvavimą nei visoje Lietuvoje (balsavo 38,6 proc. iki 24 m. ir 39,7 proc. 25-29 m. jaunimo)<sup>17</sup>

**Savanorystė:** 2020 m. atlikto JP tyrimo duomenimis, vis mažiau jaunų žmonių renkasi savanorystę ir net 82,9 proc. dalyvavusių tyrime niekada nėra dalyvavę savanoriškoje veikloje, o alternatyvias tarptautinės savanorystės galimybes žino pakankamai nedidelė dalis respondentų (43,8 proc. nurodė, jog nežino jokių tarptautinės savanorystės galimybių).<sup>18</sup> Vis dėl to, skatinama ilgalaikė savanorystė ir galimybės jaunimui dalyvauti Jaunimo savanoriškos tarnyboje<sup>19</sup>, ženkliai prisideda prie kokybiškos savanorystės proceso organizavimo ir jaunimo kompetencijų ugdymo. 2021 m. atlikta JST poveikio buvusių savanorių studijoms tyrimas atskleidžia, jog JST metu lavinti gebėjimai priskirtini socialinių, pilietinių ir mokėjimo mokytis gebėjimų sritims<sup>20</sup>, tad dalyvavimas savanoriškoje veikloje ne tik prisideda prie paties pilietinio aktyvumo, bet ir ugdo gebėjimus reikalingus pilietinei įtakai stiprinti.

Vilniaus m. yra 2 akredituotos SVO organizacijos (Ne imti, bet duoti ir Socialinis veiksmas)<sup>21</sup> bei akredituotos 32 savanorius priimančios organizacijos, tarp kurių 4 Vilniaus m. sav. Jaunimo

---

<sup>15</sup> Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO NUOMONĖS APIE PILIETINĮ DALYVAVIMĄ IR DALYVAVIMUI POVEIKĮ DARANČIŲ VEIKSNIŲ LIETUVOJE SOCIOLOGINIS TYRIMAS, 2021.

<sup>16</sup> Gomolka, K., Borucinska, I., Stašys, R., Civinskas, R. (2010) Youth Civic Participation in the South Baltic Region. Example of Lithuania, Poland and Sweden. Warsaw: Poltext Ltd, p. 288.

<sup>17</sup> Vyriausioji rinkimų komisija, 2020 metų Seimo rinkimų I turas - Balsavusieji pagal amžiaus grupes ir lytį. 2020.

<sup>18</sup> Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAS, 2020.

<sup>19</sup> Jaunimo reikalų agentūra, Registracija į jaunimo savanorišką tarnybą, 2022.

<sup>20</sup> Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO SAVANORIŠKOS TARNYBOS POVEIKIO BUVUSIŲ SAVANORIŲ STUDIJOMS TYRIMO ATASKAITA, 2020.

<sup>21</sup> Jaunimo reikalų departamentas, AKREDITUOTŲ SAVANORIŠKĄ VEIKLĄ ORGANIZUOJANČIŲ (SVO) ORGANIZACIJŲ SĄRAŠAS, 2022.

skyriui pavaldžios įstaigos: Vilniaus informacijos ir savanorystės centras, Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas „Meteoras“, Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras.<sup>22</sup>

Remiantis Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžios įstaigos Vilniaus informacijos ir savanorystės centro naujausia 2021 metų veiklos ataskaita, įstaiga informavo apie savanorišką veiklą 500 lankytojų (dalyvavo savanoriškos veiklos pristatymuose, konferencijose, mokymuose), apie mobilų darbą su jaunimu 328 lankytojus, (išklausė mobilaus darbo su jaunimu pristatymus) 370 (14-29 metų) ir 100 naujų įstaigos socialinių paskyrų sekėjų (nuo 29 ir daugiau metų) pritraukė iš aktyvaus ir neaktyvaus jaunimo tarpo.

Analizuojant visų pavaldžių įstaigų indėlį į savanoriškos veiklos plėtrą Vilniaus m. (2 priedas. 4 lent.), matoma, jog ši veiklos sritis įstaigose nėra išplėtotą, nors įstaigų ataskaitų duomenimis, kai kurioms iš jų pavyksta prisitraukti ir tarptautinius savanorius, kas leidžia ne tik ugdyti jaunimo pilietiškumą, bet ir pasinaudoti kitų šalių gerosiomis praktikomis organizuojant įvairias veiklas šias įstaigas lankančiam jaunimui.

Siekiant aktyvesnio jaunimo į(si)traukimo, taip pat didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas glaudesnio ryšio tarp Lietuvos jaunimo ir užsienyje gyvenančio lietuvių kilmės jaunimo, būtina skatinti Lietuvoje ir užsienyje veikiančias jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas bendradarbiauti ir bendromis pastangomis užtikrinti tautinio identiteto<sup>23</sup>, todėl semiantis gerosios praktikos, savanoriškos veiklos skatinimas, mainų programų ir bendradarbiavimo su šioje srityje veikiančiomis užsienio jaunimo organizacijomis plėtojimas, galėtų būti viena iš tolimesnės veiklos plėtros sričių.

**Jaunimo informavimas ir konsultavimas.** Siekiant padėti jaunimui susiorientuoti ir gauti reikalingą informaciją skirtingose jiems aktualiuose srityse (išsilavinimas, sveikata, užimtumas, dalyvavimo galimybės, būstas ir t.t.) bei skatinant jų savarankišką sprendimų priėmimą, viena iš esminių veiklos sričių turėtų būti jiems aktualios ir patikimos informacijos prieinamumas. Vilniaus mieste veikiančios jaunimo informavimo ir konsultavimo taškai<sup>24</sup>, atsižvelgdami į nustatytus jaunimo konsultavimo ir informavimo principus, užtikrina tokių paslaugų teikimą jaunuoliams, tačiau, remiantis jų veiklą ataskaitomis galima daryti prielaidą, jog jų veiklos žinomumas vis dar nėra pakankamas, todėl reikalinga didesnė informacijos apie jų vykdomas veiklas sklaida bei aktyvesnis jų bendradarbiavimas su įvairiomis jaunimo politikos srityse veikiančiomis įstaigomis.

---

<sup>22</sup> Jaunimo reikalų departamentas, AKREDITUOTŲ SAVANORIŠKĄ VEIKLĄ ORGANIZUOJANČIŲ (SVO) ORGANIZACIJŲ SĄRAŠAS, 2022.

<sup>23</sup> Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ĮSAKYMAS DĖL NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2022–2024 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO, 2022.

<sup>24</sup> Jaunimo reikalų agentūra. Jaunimo informavimas ir konsultavimas, 2022

**Neformalusis švietimas:** Veiksmų plane nurodoma, jog “Jaunimo įsitraukimas į aktyvią laisvalaikio veiklą sudaro sąlygas formuoti jo pilietiškumo, demokratiškumo pagrindus. Tam, kad jaunimas būtų kuo labiau įtrauktas į įvairaus pobūdžio visuomenines, laisvalaikio veiklas, bendrautų ir būtų aktyvus bei pilietiškas, būtina įtraukti jį į neformalųjį švietimą.” Nors duomenimis, neformaliajame ugdyme dalyvaujančių mokinių skaičius kito neženkiai, tačiau per pastaruosius metus (5 lent.), dalyvaujančiųjų mokinių dalis Vilniaus apskrityje padidėjo 7,5 procentinio punkto, kas rodo didesnę jaunimo įtrauktį (6 lent.)<sup>25</sup> Vis dėl to, išskirtina, kad jaunimo įsitraukimas į neformaliojo švietimo veiklas tarp 17-29 metų jaunimo nėra populiarus.

5 lent. Neformaliame ugdyme dalyvaujančių mokinių skaičius pagal amžių ir gyvenamąją vietovę

Gyvenamoji vietovė	Amžius	2018	2019	2020	2021
Miestas ir kaimas	18-99	3270	3084	3144	3410
	14	7571	7391	7349	7688
	15	6105	6110	5954	6170
	16	4878	5060	4885	5134
	17	3946	3765	3774	4021
Miestas	18-99	3163	2972	3062	3335
	14	7258	7068	7097	7465
	15	5832	5883	5762	5954
	16	4674	4854	4765	4990
	17	3821	3614	3691	3930

Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

6 lent. Neformaliame ugdyme dalyvaujančių mokinių dalis

Teritorija	Lytis	2018	2019	2020	2021
Lietuvos Respublika	Vyrai ir moterys	27	27,5	25,9	26,4
	Vyrai	26,2	26,9	25	25,6
	Moterys	27,7	28,2	26,7	27,3
Vilniaus apskritis	Vyrai ir moterys	25,7	27,6	25,3	27,7
	Vyrai	27	30	27,3	29,5
	Moterys	24,3	25,1	23,3	25,9

Šaltinis: sudaryta remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžios 14 biudžetinių įstaigų ir 3 VŠĮ, kurios vykdo neformaliojo švietimo programas, o 12 iš jų pagrindinė veikla yra tik neformaliojo švietimo paslaugų teikimas, tai yra, meninio ir edukacinio pobūdžio būrelių veikla. Minimos 12 įstaigų turi ilgametę

<sup>25</sup> Oficialiosios statistikos portalas, Švietimas ir gyventojų išsilavinimas, 2022.

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

patirtį teikiant neformaliojo švietimo paslaugas, aukšto lygio specialistus (pedagogus), kas leidžia užtikrinti tokių veiklų tinkamą teikimą. Visų 17 įstaigų bendras finansavimas kas metus inkrementiškai didinamas, tikėtina atsižvelgiant į įstaigos dydį, etatų skaičių ir t.t. (vienos įstaigos finansai varijuoja nuo 69 tūkst. iki 776 tūkst. eurų), (2 priedas, 1 lent.). Lyginti didžiausių Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių AJC veiklą yra sudėtinga, dėl nevienodo lankytojų skaičiaus vertinimo, vykdomų programų skaičiaus ir finansavimo duomenų. Iš pateiktų duomenų, AJC „Mes“, AJC „Bazė“ veiklos ataskaitose, AJC veiklų finansavimai nėra išskiriami. (7 lent.)

7. lent. Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių AJC duomenų palyginimas

AJC	Lankytojų skaičius 2021	Programų skaičius 2021	Skirtas finansavimas 2021
AJC „MES“	1253	15	415 300 €
Antakalnio AJC „Žalianamis“	4187	97	114 700 €
Vilniaus policijos klubo AJC „Bazė“ <sup>26</sup>	250 (unikalus)	-	Tikslus skaičius nėra išskiriamas

Šaltinis: sudaryta tyrimo autorių, remiantis Jaunimo skyriaus pateiktais duomenimis.

Įstaigose vykdomų programų skaičius varijuoja nuo 6 iki 120, kas parodo itin skirtingas įstaigų veiklos apimtis (8 lent.). Beveik visose įstaigose vykdomų programų skaičius didėjo bei iš viešai prieinamos informacijos matoma, jog šios programos orientuotos į skirtingas specifines veiklos sritis bei skirtingas amžiaus grupes. Tai yra, kai kuriose įstaigose vykdomos programos net ikimokyklinio amžiaus vaikams, tačiau vyresniems (ypatingai vyresniems nei 18 m.) paslaugas teikia ne daug įstaigų. Vilniaus m. sav. 2020 metais atlikto tyrimo duomenimis, tik Antakalnio atviro jaunimo centro „Žalianamis“ didžioji dalis apsilankymų tenka jaunimui vyresniam kaip 18 m..

8 lent. Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų vykdomų programų skaičius.

Istaigos pavadinimas	2018m.	2019m.	2020m.	2021m.	2022m.
Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras	109	111	125	140	97
Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“	18	17	20	23	15
Vilniaus Naujosios Vilnios moksleivių kūrybos namai	22	26	26	28	28
Vilniaus moksleivių kūrybos ir mokymo centras	25	23	23	28	30
Vilniaus Jaunųjų turistų centras	2	2	2	3	3
Vilniaus saugaus miesto centras (VSMC)	14	11	13	14	16
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Jaunystė"	6	6	6	6	6
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Lakštingala"	8	8	9	9	12
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Klevas"	17	17	18	19	19

<sup>26</sup> Dėl skirtingų AJC veiklų, centrų palyginimas tik pagal vykdomas programas yra negalimas.

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Kregždutė"	12	17	17	17	17
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Meteoras"	18	28	32	32	36
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Šatrija"	25	24	27	24	24
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Verdenė"	14	14	13	17	16
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Žirmūnai"	11	15	12	13	13
Sostinės vaikų ir jaunimo centras	45	42	44	44	42
Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centras	7	6	8	6	13
Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui	100	110	90	90	120
Viso	453	477	485	513	507
Vertinimo indikatorių spalvinis žymėjimas		Vykdomų programų skaičiaus augimas			
		Vykdomų programų skaičius kinta nežymiai			
		Vykdomų programų skaičius mažėja			

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis įstaigų veiklos ataskaitomis

Apibendrinant esamos savivaldybės infrastruktūros ir teikiamų paslaugų sąmoningai, pilietiškai, kultūringai ir kūrybingai jauno žmogaus asmenybei, gebančiai būti aktyvia visuomenės dalimi, ugdymui, galime teigti, kad savivaldybė tam turi reikalingą infrastruktūrą bei veikiančių įstaigų tinklą, tačiau nėra sistemingos informacijos, kad būtų galima įvertinti kiek jų veikla atliepia esamus jaunimo poreikius šiose srityse ir kiek tinkamai yra subalansuotas finansavimas tarp neformalaus švietimo veiklų tęstinumo ir darbo su jaunimu. Taip pat analizuojant informaciją, nėra duomenų arba neidentifikuotas realus bendradarbiavimas tarp skirtingų šiose srityse veikiančių institucijų (mokyklų, JNVO, savivaldybės ir pan.) vykdant bendras veiklas.

### 2.3. Darbo su jaunimu sistema bei jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtra ir faktais grįstos jaunimo politikos formavimas

Šiame poskyryje apjungtai nagrinėjamos dvi vienas kitą papildančios trečioji ir penktoji Veiksmų plano problemos, kurios horizontaliai prisideda prie darbo su jaunimu sistemos plėtros Vilniaus miesto savivaldybėje.

**Darbo su jaunimu sistema Vilniaus mieste:** Vilniaus m. sav. Jaunimo skyrius ir 17 pavaldžių įstaigų įgyvendina jaunimo politikos strategiją. Tarp 17 pavaldžių įstaigų veikia 3 AJC, 13 jaunimo klubų, kuriuose veikia 12 AJE (likusiuos 4 AJE įsteigtos Jaunimo skyriui nepavaldžiose įstaigose), bei Vilniaus informavimo ir savanorystės centras. Verta paminėti, jog dalis AJE veikia daug metų ir turi sukaupę gerosios patirties, tačiau dauguma AJE buvo suformuotos 2020-2021 metais, didžioji dalis koordinuoti įstaigų AJE veiklą paskirtų darbuotojų turi pedagoginį išsilavinimą, taip pat, daugelis AJE neturi sukaupusios ilgametės patirties šioje srityje, lyginant su neformaliojo švietimo sritimi. Galima daryti prielaidą, jog didžioji dalis naujai suformuotų AJE darbuotojų stokoja

kompetencijų atvirojo darbo su jaunimu veikloje, kas neleidžia kokybiškai išpildyti priemonių, skirtų jaunimui kylančioms problemoms spręsti. Iš 21 Vilniaus mieste esančių seniūnijų Jaunimo skyriaus pavaldžios įstaigos veikia 15 – oje, tad 6 seniūnijose nėra veikiančios įstaigos ar įstaigos padalinio, kurio veikla tiesiogiai prisidėtų prie jaunimo poreikių tenkinimo Vilniaus m. sav.. Sistemingu duomenų apie NVO veikimą Vilniaus m. sav. seniūnijose taip pat nėra. (2 priedas, 2 lent.)

Detalizuojant paslaugų prieinamumo problematiką, galima daryti prielaidą, jog (2 priedas, 3 lent.) 30 672 Vilniaus m. sav. jaunimo arba 36% Vilniaus m. sav. jaunimo neturi palankių sąlygų įsitraukti į įstaigų veiklas, nes jų gyvenamuosiuose seniūnijose Vilniaus m. sav. neužtikrina paslaugų prieinamumo. Kitas reikšmingas faktas, jog Centras „Mes“ apima 5 Vilniaus m. sav. seniūnijas arba vienas arba su kita įstaiga padengia apie 25% Vilniaus jaunimo gyvenamosios vietos, tačiau reikia gilesnės analizės nes jie kokybiškai derina atvirojo darbo ir neformaliojo švietimo veiklas, tačiau nėra aišku kaip pasiskirsto įdėtų išteklių nauda gautuose skirtingų veiklų rezultatuose.

**Jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtra:** Įgyvendinant jaunimo politiką, ir toliau kuriami atvirieji jaunimo centrai (toliau – AJC), kurių paskirtis – vykdyti atvirąjį darbą su jaunimu, teikti socialines, pedagogines ir psichologines paslaugas, gerinti jau teikiamų paslaugų kokybę. Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių (toliau – AJE) tikslinė grupė yra jaunimas; ypač daug dėmesio skiriama mažiau galimybių turinčiam, mažiau motyvuotam jaunimui, kuris dėl įvairių priežasčių neturi galimybių ar nenori įsitraukti į veiklas. Vilniaus mieste 3 AJC ir 16 AJE, kurie kasmet suteikia paslaugas apie 40 tūkst. jaunuolių bei vykdo apie 500 programų (8 lent. ir 2 priedo, 3 lent.)

Vaikų, gavusių socialines paslaugas dienos centruose tendencijos (2 pav.) rodo, kad augantį tokių paslaugų poreikį, tačiau vaikų dienos centrus įprastai lanko jaunuoliai iki 16 m. (nors gali iki 18m.) tad vėliau jiems paslaugos galėtų būti teikiamos būtent AJC ir AJE, kurie vykdo atvirąjį darbą su jaunimu, teikia socialines, pedagogines ir psichologines ir kitas darbo su jaunimu paslaugas, tačiau tam reikalingas jaunuolio palydėjimo ir paslaugų užtikrinimo mechanizmas.

JRA 2021 m. atlikto tyrimo duomenimis, bei Vilniaus m. sav. jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų veiklos ataskaitomis (2018-2021) AJC/AJE dažniausiai teikiamos paslaugos jaunimui – erdvė laisvalaikiui, kūrybinės ir saviraiškos veiklos, informavimas, konsultavimas, socialinių įgūdžių lavinimas, sporto ir aktyvumo veiklos, tarpininkavimas ir nukreipimas, emocinė parama. Respondentų nuomone labiausiai AJC/AJE trūksta šių paslaugų – psichologinis konsultavimas, pagalba įveikiant priklausomybes ir krizių intervencija bei pagalba įveikiant krize. Šalia apibendrintame paslaugų portrete minėtų dažniausių paslaugų jaunimui papildomai daugiau nei pusė AJC/AJE teikia neformalaus švietimo, žalingų įpročių prevencijos ir profesinio orientavimo ar

karjeros konsultavimo paslaugas. Tai rodo, kad ženkliai AJC/AJE dalis nukreipta į savo prigimtini prevencines veiklas, kaip ir turėtų būti žemo slenksčio paslaugoje.

Papildomai apibendrintame paslaugų portrete minėtoms labiausiai trūkstamoms paslaugoms beveik penktadalis (19 proc.) AJC/AJE pastebi advokacijos ir jaunų žmonių atstovavimo stoka. Tarp paslaugų ne jauniems žmonėms AJC/AJE dažniausios yra informavimo, konsultavimo bei kūrybinės, kultūrinės ar saviraiškos paslaugos<sup>27</sup>

Analizuojant darbo su jaunimu sistemos finansavimą galima pastebėti, kad:

1. konkursinį finansavimą atviro darbo su jaunimu veikloms vykdyti iš JRA geba gauti tik dalis įstaigų<sup>28</sup> ir pagrindinis jų finansavimo šaltinis yra nuosavos savivaldybės lėšos, o darbo su jaunimu gatvėje paslaugų teikimas užtikrinamas tik per konkursinį JRA ir savivaldybės nevyriausybinį organizacijų finansavimą. Tačiau 2022-2024 m. savivaldybės strateginiame veiklos plane nenumatomas finansavimo didinimas darbo su jaunimo paslaugų teikimui ar jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų finansavimui.

2. Neformaliojo švietimo finansavimas savivaldybėje užtikrinamas per savivaldybės biudžeto lėšas, įstaigų gaunamų pajamų už mokamas paslaugas ir NVŠ krepšelio finansavimo, tačiau nuosavos savivaldybės lėšos vis dar sudaro didžiąją dalį visų šiai sričiai skirtų asignavimų.

**Faktais ir žiniomis grįstos jaunimo politikos užtikrinimas:** Atsižvelgiant į jaunimo politikos horizontalumą, strateginiame plėtros plane numatytos priemonės skirtos jaunimo, kaip tikslinės grupės, poreikiams patenkinti integruotos į skirtingų savivaldybės padalinių ir jiems priskiriamų uždavinių ir priemonių įgyvendinimą, tačiau pagrindinių priemonių įgyvendinimas deleguotas Jaunimo struktūriniam padaliniui (Jaunimo skyriui). Jaunimo skyriaus jaunimo politikos įgyvendinimui Vilniaus miesto 2021-2030 metų strateginiame plėtros plane, patvirtintame Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 14 d. nutarimu, numatomose priemonėse matoma, jog pagrindinės jaunimo politikos įgyvendinimo kryptys yra: neformalusis ugdymas, jaunimo socializacija, pilietiškumas, sveika gyvensena ir kt.

Jaunimo politikos įgyvendinimo kryptis Vilniaus m. sav. išpildomos per Jaunimo skyriui pavaldžias įstaigas, NVO ir kitas bendruomenines organizacijas. Iš prieinamų duomenų, šio tyrimo atveju, galima įvertinti tik Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų veiklą, remiantis įstaigos ir įstaigos vadovo metinėmis veiklos ataskaitomis. Vertinant bendrai, iš 17 Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų, 2018-2021 metų vertintų veiklos ataskaitų kontekste, 6 įstaigų veiklos ataskaitos buvo pateiktos kokybiškai, informatyviai, 7 įstaigų ataskaitose trūko kokybės ir reikiamos informacijos, o 4 įstaigų

---

<sup>27</sup> Jaunimo reikalų departamentas, Atvirųjų jaunimo centrų/atvirųjų jaunimo erdvių poveikio ir svarbos stebėsenos tyrimo rezultatai ir rekomendacijos, 2021

<sup>28</sup> Jaunimo reikalų departamentas, 2021-2022 metų finansavimo konkursų rezultatai.

veiklos ataskaitos buvo nekokybiškos, nepateiktos už kai kuriuos metus, arba neprieinamos. (2 priedas, 5 lent.)

Visų Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų veiklos ataskaitų formalus vertinimas yra „labai geras“ arba „geras“, dėl ko galima teigti, jog strateginius uždavinius ir veiklos planus įstaigos įgyvendina tinkamai. Tačiau detalesnė ataskaitų analizė leidžia daryti prielaidą, jog daugumos Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų planavimo dokumentuose, pagal kuriuos reikia atsiskaityti už savo veiklą, įtraukiama maža dalis jaunimo politikos įgyvendinimui reikalingų funkcijų. Pagrindinė Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų veikla sietina su neformaliosios veiklos įgyvendinimu, o darbas su jaunimu daugelyje įstaigų yra nauja veikla, neturinti sukaupusi daug patirties. Dėl to, darbo su jaunimu sričiai, reiktų skirti didesnę dėmesį tiek planavimo dokumentų rengimo metu, tiek darbuotojų kvalifikacijos gerinimo procese, jog esantys skirtumai tarp dviejų veiklų mažėtų.

**JRA teikiamų rekomendacijų Vilniaus m. sav. įgyvendinimo vertinimas:** Už jaunimo politikos tikslų ir priemonių įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu atsakinga JRA, kuri vadovaujantis minėtais teisės aktais ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu „Dėl pavedimo Jaunimo reikalų agentūrai“<sup>29</sup> kasmet individualiai su savivaldybėmis derina rekomenduojamas jaunimo politikos uždavotus ir siektinų rezultatų vertinimo kriterijus bei vykdo jų įgyvendinimo stebėseną, taip siekiant užtikrinti nuoseklią ir efektyvią jaunimo politiką<sup>30</sup>.

Remiantis JRA atlikta Jaunimo politikos įgyvendinimo 2020 m. ir 2021 m. savivaldybėse vertinimo rezultatų analize<sup>31</sup>, Vilniaus miesto savivaldybė, lyginant su kitomis savivaldybėmis bei vertinant jai JRA pateiktą rekomendacijų įgyvendinimą, bendrame kontekste savivaldybė nepatenka tarp geriausiai įgyvendinančių jaunimo politiką savivaldybių jaunimo politikos veiklos sričių administravimo (faktais ir žiniomis grįstos politikos), jaunimo savanoriškos veiklos bei jaunimo interesų atstovavimo, dalyvavimo ir įgalinimo skatinimo veiklose (9 lent.). Tai yra, nepaisant gerėjimo kai kuriose srityse, remiantis JRA duomenimis<sup>32</sup>, Vilniaus m. sav. įgyvendino tik 76,1% jai 2021 m. suformuotų rekomendacijų.

9 lent. Jaunimo politikos įgyvendinimo Vilniaus m. sav. vertinimo rezultatai

---

<sup>29</sup> LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS, ĮSAKYMAS DĖL PAVEDIMO JAUNIMO REIKALŲ AGENTŪRAI, 2022.

<sup>30</sup> Jaunimo reikalų agentūra, Jaunimo politikos įgyvendinimas savivaldybėse, 2022.

<sup>31</sup> Ten pat,

<sup>32</sup> Ten pat,

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

Vertinama sritis	2020 m.		2021 m.	
	Vieta savivaldybių reitinge	Vertinamas balas	Vieta savivaldybių reitinge	Vertinamas balas
Darbas su jaunimu	8	6,44 iš 12,15	8	6,82 iš 12,15
Atviras darbas		5,48 iš 9,75		5,7 iš 9,75
Mobilus, darbas su jaunimu gatvėje		0,97 iš 2,4		1,12 iš 2,4
Jaunimo interesų atstovavimas, jaunimo dalyvavimo, įgalinimo skatinimas (SJRT veikla)	28	2,63 iš 4,6	33-34	2,62 iš 4,6
Jaunimo savanoriška veikla	31-32	1,48 iš 4,45	26	2,69 iš 4,45
JP veiklos sričių administravimas (faktais ir žiniomis grįsta jaunimo politika)	49-54	0,52 iš 1,55	41-44	0,5 iš 1,5

Šaltinis: JRA

Analizuojant Vilniaus m. sav. JRA teikiamų rekomendacijų įgyvendinimą nuo 2018 metų, galima pastebėti, jog kiekvienais metais teikiamų rekomendacijų daugėja, ypač srityse kuriose Vilniaus m. sav. rekomendacijas sėkmingiau įgyvendina, kita vertus, pilnas vienos srities rekomendacijų įgyvendinimas Vilniaus m. sav. retai pasiekiamas. Sėkmingiausiai Vilniaus m. sav. įgyvendina rekomendacijas susijusias su finansavimo klausimais, unikalių ir bendrų dalyvių skaičiaus pritraukimu, tad labiausiai įgyvendinamos darbo su jaunimo formų plėtros ir kokybės užtikrinimo sričių rekomendacijos bei jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimo ir plėtros srities rekomendacijos. Tačiau faktais ir žiniomis grįstos jaunimo politikos įgyvendinimas, jaunimo politikos stiprinimas vietos lygmeniu, jaunimo savanoriškos veiklos tarnybos modelio įgyvendinimas gali būti įvardintos kaip silpnosios vietos, kurių problematika išlieka jau kelerius metus. (10 lent.)

10 lent. Vilniaus m. sav. JRA teikiamų rekomendacijų įgyvendinimas

2018		Sritis	2019	2020	2021	2022	Viso
1. Darbo su jaunimu gatvėje plėtra	4/6	1. Jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimas.	1/9	7/12	8/10	4/9	20/40
		2. Darbo su jaunimu formų plėtros ir kokybės užtikrinimas.	7/17	25/33	29/35	14/32	75/117
		3. Jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimas ir plėtra.	4/10	8/10	17/21	14/19	43/60
2. Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių veiklos kokybės užtikrinimas ir plėtra	3/8	4. Tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo stiprinimas.	1/5	5/5	7 / 9	5/5	18/24
		5. Faktais ir žiniomis grįstos jaunimo politikos įgyvendinimas.	0/3	3/3	0/3	1/4	4/13

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

		6. Jaunimo politikos stiprinimas vietos lygmeniu.	1/2	2/2	2/5	1/9	6/18
Viso	7/14	7. Tarpkultūrinio mokymosi skatinimas.		1/1	1/2	3/3	4/6
		Viso	14 / 46	51/66	64/87	42/81	171/280

Šaltinis: sudaryta autorių remiantis Vilniaus m. sav. pateiktais duomenimis

Kadangi stipriosios pusės aiškiai išsiskiria (10 lent.), tačiau ir šių sričių rekomendacijos nėra išpildomos 90-100%. Dažniausiai šioje srityje neišpildomos - neįsteigiamas naujas AJC, (1 per metus) bei nėra išlaikomi (5) darbuotojai vykdantys darbą su jaunimu gatvėje, nuosekliai finansuojami savivaldybės biudžeto lėšomis.

Detaliau analizuojant kuriose srityse Vilniaus m. sav. reikėtų gerinti jaunimo politikos rekomendacijų įgyvendinimą, galima būtų išskirti Faktais ir žiniomis grįstos politikos įgyvendinimo srities kelerius metus nekintančias rekomendacijas, kurių nepavyksta išpildyti:

- Renkami ir Departamentui pateikiami Savivaldybės duomenys dėl jaunimo politikos įgyvendinimo vietos lygmeniu (pagal Departamento parengtą Jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėje vertinimo kriterijų sąrašą).
- Remiantis Departamento patvirtintomis rekomendacijomis, renkama ir Departamentui teikiama informacija apie Savivaldybėje gyvenamąją vietą deklaravusius neaktyvius jaunos žmones.
- Savivaldybėje atliktų mažos apimties jaunimo problematikos, situacijos, poreikio analizių, apklausų skaičius.

Jaunimo politikos stiprinimo vietos lygmeniu srityje netinkamai įgyvendinamos rekomendacijos:

- Savivaldybėje yra teikiamos paslaugos, kurių tikslinė grupė – 20-29 m. jaunimas.
- Parengta ir Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta atskira Savivaldybės trimečio strateginio veiklos plano jaunimo politikos įgyvendinimui skirta programa

Jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinime labiausiai stokojama šių rekomendacijų išpildymo:

- Parengtas ir patvirtintas jaunimo savanoriškos veiklos organizavimo ir finansavimo Savivaldybėje aprašas (jaunų žmonių savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo tvarka) pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos modelį, patvirtintą SADM.

Jaunimo savanorišką veiklą organizuojančioms arba galinčioms tokioms tapti organizacijomis stiprinti skirti renginiai (mokymai, susitikimai, diskusijos ar kt.).

## **Išvados ir rekomendacijos**

Atlikta prieinamų teisės aktų, įstaigų veiklos ataskaitų, statistinių duomenų ir kitų šaltinių analizė leidžia formuluoti šias išvadas ir rekomendacijas:

### **1. Įvairius jaunimo poreikius atitinkanti socialinės apsaugos sistema**

1.1 Informacija apie jaunimo socialinių paslaugų poreikį Vilniaus mieste yra fragmentiška, stokojama informacijos apie paslaugų poreikius pagal amžiaus grupes (ypač 20-29 metų), pagal mikrorajonus. Iš esmės dėl atnaujintų ir kokybiškų duomenų stokos negalima tinkamai įvertinti šiuo metu trūkstamų paslaugų poreikį bei kurios siūlomos paslaugos yra neaktualios ar perteklinės.

1.2 Daugėja kitų Lietuvos regionų ir užsienio šalių migrantų jaunimo tarpe, kuriems reikalinga kompleksinė pagalba. Darbuotojų, gebančių dirbti su atvykusiū jaunimu, paslaugų jaunimui teikimo užsienio kalba. Reikia gerinti tarpžinybinio bei NVO organizacijų bendradarbiavimą šiais klausimais.

Jaunimo psichikos sveikatos situacija yra sudėtinga. Vilniaus m sav. remiantis fokus grupių apklausų rezultatais šių paslaugų sritis yra viena iš labiausiai reikalingų, kuri deja, bet nėra aiškiai prioritetizuojama jaunimo politikos strateginiuose dokumentuose. Sėkmingai suformavus veikiančią sistemą tikėtinas teigiamas poveikis siekiant mažinti neigiamų socialinių padarinių poveikį Vilniaus m. sav. jaunimo tarpe.

1.3 Jaunimo nusikalstamumas bendromis tendencijomis mažėja, tačiau vyrauja aiški takoskyra tarp jaunimo amžiaus grupių 14-19.m ir 20-29 m.. Vyresnio amžiaus jaunimo nusikalstamumas reikšmingai (3-9 kartus) išauga. Dėl vyraujančio prasto 20-29 metų jaunimui orientuoto paslaugų sklaidos proceso, tikėtina šie neigiami socialiniai padariniai yra aukštesni negu subalansuotos jaunimo poreikius atitinkančios sistemos atveju. Šios išvados siūlymas papildytų JRA rekomendacijose teiktus uždavinius rinkti ir naudoti duomenis susijusius su jaunimo grupės nuo 20 iki 29 metų poreikiais, kurie žiniomis pagrįstų politinius sprendimus kokybiškoms intervencijoms į šią probleminę sritį.

### **2. Sąmoningos, pilietiškos, patriotiškos, brandžios, kultūringos ir kūrybingos jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybės ugdymas**

2.1 Vykdomas jaunimo informavimas ir konsultavimas savivaldybėje nepasiekia tikslinių grupių. Siekiant konsultavimo ir informavimo užtikrinimo, reikalinga plėsti Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centro veiklas, daugiau dėmesio skiriant centro žinomumo ir vykdomu funkcijų viešinimui, jo bendradarbiavimui su jaunimo ir su jaunimo dirbančiu organizacijų skatinimui (pvz. bendradarbiavimas ir vizitai į mokyklas, pristatant centro veiklas ir paslaugas). Taip pat, siekiant

užtikrinti kokybišką jaunimo informavimą, būtina užtikrinti centro darbuotojų nuolatinį kompetencijų kėlimą šiose srityse.

2.2 Nėra užtikrinama jaunimo savanoriškos veiklos plėtra ir koordinavimas. Vis mažiau jaunų žmonių renkasi savanorystę bei tik nedidelė dalis savivaldybės Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų yra akreditavusios savo veiklą kaip PO ir (ar) pritraukia savanorius bei vykdo veiklas susijusias su savanorystės skatinimu. Siekiant skatinti savanoriškas veiklas, reikalinga:

2.2.1 formuoti ir stiprinti savivaldybės Jaunimo skyriui ir savivaldybėje savanorišką veiklą vykdančių organizacijų bendradarbiavimą, panaudojant Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centro įdirbį šioje srityje.

2.2.2 Stiprinti bendradarbiavimą su švietimo įstaigomis, užtikrinant informacijos apie savanoriškas veiklas sklaidą.

2.2.3 formuoti metodinės pagalbos mechanizmus, skirtus savivaldybės Jaunimo skyriui pavaldžioms įstaigoms, jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms, siekiančioms stiprinti arba pradėti vykdyti savanorišką veiklą – sudaryti sąlygas organizacijoms konsultuotis, keistis gerąja patirtimi tarpusavyje stiprinant organizacijų bendradarbiavimą ir tinklaveiką. Taip pat tai gali būti įgyvendinama per Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centro mokymus kitoms įstaigoms.

2.3 Vykdomos neformaliojo švietimo veiklos savivaldybės Jaunimo skyriui pavaldžios įstaigose orientuotos į „būrelines“ veiklas skirtas vaikams. Įstaigų viešai skelbiama informacija ir pateikiamos ataskaitos, leidžia daryti prielaidą, kad dalis įstaigų teikia paslaugas vaikams pradedant nuo 3 m. amžiaus ir daugiausia programų orientuojant į vaikus iki 16 m. Siekiant užtikrinti paslaugų, aktualių skirtingoms jaunimo amžiaus prieinamumą, reikalinga atlikti savivaldybės Jaunimo skyriui pavaldžiose įstaigose teikiamų paslaugų pagal amžiaus grupes ir programų turinį analizę bei užtikrinti atitinkamų paslaugų jaunimui (ypatingai nuo 16 m.) teikimą visose įstaigose.

2.4 Neužtikrinamas jaunimo įsitraukimas į visuomenines veiklas. Kitų tyrimų duomenys atskleidžia, jog vis dažniau jaunimo įsitraukimas remiasi neformaliu ar trumpalaikiu įsitraukimu, ieškant alternatyvių dalyvavimo metodų, tačiau savivaldybėje didžiausia apimtimi taikomi tradiciniai dalyvavimo metodai, per institucionalizuotas struktūras (pvz. JRT, VJOAS AS, dalyvavimas būrelių veiklose ir pan.).

### **3. Darbo su jaunimu sistema bei jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtra ir faktais grįstos jaunimo politikos formavimas**

3.1. Vilniaus m. sav. 2016<sup>33</sup> metais perkėlus dalį įstaigų iš Švietimo skyriaus į Jaunimo skyriaus pavaldumą, nebuvo suteikta pakankama pagalba perorientuojant jų veiklą į pastarojo skyriaus strateginius prioritetus. Šiose įstaigose prioritetinės veiklos kryptys susijusios labiau su neformaliojo švietimo paslaugų teikimu, dominuoja neformalaus švietimo veiklos principais organizuojamas darbas; ženkliai finansuojamos neformaliojo švietimo veiklos, jaunimo politikos įgyvendinimo priemonėms susijusioms su atviruoju darbo su jaunimu skiriamas dėmesys yra mažesnis (tiek veiklomis, tiek finansais), stokojama darbo su jaunimu paslaugoms organizuoti reikalingų kompetencijų. Atitinkamai, įstaigose nėra aiškaus veiklų bei finansų srautų atskyrimo, kokia apimtis skiriama neformaliajam ugdymui, kokia darbo su jaunimu formoms.

Siūlytina peržiūrėti jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų veiklos prioritetus ir veiklas labiau orientuoti į Jaunimo politikos įgyvendinimo priemones, papildant ar keičiant įstaigų veiklos lauką į darbo su jaunimu formas

Stiprinant įstaigų, įgyvendinančių jaunimo politiką gebėjimus, stiprinti kompetencijas (tiek vadovų, tiek darbuotojų) ir tarpusavio bendradarbiavimą bei formuoti bendrą veiklos organizacinę kultūrą. Stiprinant Jaunimo skyriaus ir pavaldžių įstaigų bendradarbiavimą, prioritetinių sričių įgyvendinimo per pavaldžias įstaigas sklandumą, suvienodinant taikomus darbo organizavimo principus, rekomenduotina organizuoti Jaunimo skyriaus darbuotojams ir pavaldžių įstaigų vadovams bendrus mokymus bei seminarus paslaugų vadybos, darbo su jaunimu inovacijų (pvz. IT sprendimų taikymo) ir kitomis temomis; strateginio planavimo sesijas; vykdyti reguliarius gerosios patirties įgyvendinant jaunimo politikos prioritetus aptarimus.

Rekomenduotina sudaryti kryptingesnes sąlygas darbo su jaunimu kompetencijų vystymui: a) formuoti Vilniaus m. dirbančiųjų su jaunimu bendradarbiavimo tinklą, reguliariai organizuoti renginius, kuriais būtų siekiama keistis gera patirtimi ir darbo metodais; tarpusavyje konsultuotis aptariant darbo su jaunimu atvejus; identifikuoti kompetencijų trūkumą; b) atsižvelgiant į identifikuotus kompetencijų poreikius, sudaryti sąlygas darbuotojams dalyvauti kompetencijų ugdymo mokymuose ir kitose gebėjimų tobulinimo veiklose.

Siekiant užtikrinti jaunimo darbuotojų veiklos kokybei ir tęstinumui būtinas sąlygas, rekomenduotina išgryninti atskiriant neformaliojo švietimo ir kitų paslaugų (darbo su jaunimu, jaunimo informavimą bei konsultavimą ir t.t.) veiklas bei finansavimo mechanizmus; asignavimuose atskirti darbuotojo su jaunimu nuo pedagogo veikloms skiriamus finansus ir įvertinti jų atitikimą identifikuotiems paslaugų poreikiams.

---

<sup>33</sup> Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas, BENDROVIŲ, ĮMONIŲ IR ĮSTAIGŲ BEI JAS KURUOJANČIŲ DEPARTAMENTŲ SĄRAŠAS, 2016

3.2. Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų bendras lankytojų skaičius, atsižvelgiant į įstaigų veiklos pobūdį, nėra tolygiai pasiskirstęs. Ženkliai daugiau lankytojų pritraukia 3 AJC, vertinant su kitomis įstaigomis ir AJE. Atvirojo darbo su jaunimu paslaugų prieinamumas yra silpniau išvystytas negu neformaliojo švietimo paslaugų, vertinant pagal esamą infrastruktūrą (3 AJC veikia 5 seniūnijose (iš 21, taip pat veikia 16 AJE, 12 yra įsteigti biudžetinių įstaigų, tačiau dauguma pradėjo veiklą 2020-2021 metais), o likusios 13 įstaigų veikia 15-oje seniūnijų; 6 seniūnijose nėra veikiančių įstaigų kurios užtikrintų paslaugų jaunimui teikimą; seniūnijose veikiančių NVO ar socialinio verslo subjektų skaičius ir veiklos sritys nėra žinomos. Vilniaus m. sav. 2019-2021 nebuvo pilnai įvykdžiusi JRA rekomendacijų įsteigti papildomą AJC ir rekomenduotiną kiekį AJE, tačiau 2022 metų pradžioje šios rekomendacijos buvo įgyvendintos. Darbuotojų su jaunimu gatvėje finansavimo tęstinumas taip pat nėra išpildomas nuosekliai. JRA nuo 2018 metų teikiamose rekomendacijose labiausiai akcentuojama atvirojo darbo su jaunimu sistemos plėtra, tiek infrastruktūriniu, tiek įstaigose vykdomų programų atžvilgiu.

3.3. Duomenys, svarbūs jaunimo politikos formavimui bei vystant jaunimui teikiamas paslaugas nėra išsamūs, nėra galimybės objektyviai įvertinti kokia apimtimi jaunimui teikiamų paslaugų poreikis yra atliepiamas. (iš 17 pavaldžių įstaigų veiklos ataskaitų tik 6 2018-2021 metais sistemingai pateikia rodiklius veiklos ataskaitose, 7 įstaigos turi trūkumų, o 4 netinkamai išpildo ataskaitų pateikimo procesą.) Įstaigų atliekamos klientų nuomonės apklausos pagal skirtingus klausimynus, nepavaldžių įstaigų teikiama informacija nėra sisteminama ir apjungiam.

Rekomenduotina suformuoti jaunimui teikiamų paslaugų veiklos ataskaitų bendras formas ir klientų pasitenkinimo paslaugomis vieningus klausimynus bei šių surinktų duomenų surinkimo ir apibendrinimo Jaunimo skyriuje mechanizmą, siekiant sudaryti sąlygas stebėti paslaugų teikimo apimtį ir jų kokybę. Gaunami duomenys turi sudaryti sąlygas rinkti informaciją apie kiekvieną paslaugų grupę (neformalusis švietimas, atviras darbas su jaunimu ir t.t.) identifikuojant klientų amžių, naudojimosi paslauga dažnumą ir t.t. Ši informacija turėtų būti nuolat atnaujinama prieš formuojant ateinančių metų veiklos planus bei formuojant jaunimo politikos įgyvendinimo strategiją.

3.4. Išskirtinos su jaunimui teikiamomis paslaugomis susijusio problemos:

3.4.1. Jaunimas ne visada žino apie galimybes pasinaudoti paslaugomis, todėl rekomenduotina skleisti informaciją jaunimo susibūrimo vietose, bendrojo lavinimo mokyklose, sporto ir pramogų erdvėse. Rekomenduotina taip pat stiprinti bendradarbiavimą su bendrojo ugdymo mokyklomis, organizuoti seminarus moksleivių klasių auklėtojams apie teikiamas paslaugas jaunimui Vilniaus mieste; pasiūlyti jungtis į darbuotojų su jaunimu tinklus bei mokyti darbo su jaunimu metodų.

3.4.2 Siekiant palaikyti jaunimo įsitraukimo į paslaugas intensyvumą, rekomenduotina nuolat tobulinti darbo su jaunimu formas įtraukiant jaunimui patrauklius elementus (pvz. IT sprendimus).

3.4.3 Mažai jaunų žmonių naudojami Jaunimo informavimo ir konsultavimo paslauga, dažnai nežino, kad tokias paslaugas gali gauti. Išsakytas poreikis šioje srityje daugiau dėmesio skirti profesiniam konsultavimui, klausimams susijusiems su psichikos sveikata. Fokus grupių atstovai akcentavo, kad tokioms paslaugoms teikti trūksta atitinkamas kompetencijas turinčių darbuotojų.

3.4.4 Išskirtina amžiaus grupė, kuriai yra teikiama mažiau paslaugų - 19 metų ir vyresnis jaunimas, nėra objektyvių duomenų apie šios grupės jaunimo paslaugų poreikius, todėl reikalingi papildomi tyrimai šiai informacijai gauti.

3.4.5 Dalis jaunimui įrengtų erdvių yra fiziškai ar/ir morališkai nusidėvėjusios, nepritaikytos judėjimo negalią turintiems jauniems žmonėms. Rekomenduotina įsivertinti šių erdvių atnaujinimo poreikius ir galimybes.

3.4.6 Jaunimo skyriui pavaldžios įstaigos neturi pakankamai žmogiškųjų išteklių ir infrastruktūros pasiekti visas tikslines auditorijas ir visų paslaugų jaunimui apimtimi, todėl būtina bendradarbiauti su NVO, siekiant padengti paslaugų teikimo spragas (pvz. darbas gatvėje). Rekomenduotina organizuoti reguliarius susitikimus tarp įstaigų ir NVO aptariant paslaugų tinklo, atliepančio jaunimo poreikius, padengimą; svarstyti bendradarbiavimo formas, kai NVO sudaromos sąlygos pasinaudoti esama pavaldžių įstaigų infrastruktūra.

3.5. Rekomenduotina atlikti papildomus išsamius tyrimus ir suformuoti jaunimui aktualių paslaugų žemėlapi, įsigilinant į Vilniaus jaunimo poreikius paslaugoms pagal amžiaus grupes. Žemėlapis turėtų apimti savivaldybės įstaigų, NVO, bendrojo ugdymo mokyklų ir kitų teikėjų teikiamas paslaugas jaunimui. Tyrimai turėtų įvertinti Vilniaus mieste esamojo paslaugų jaunimui teikimo tinklo veiksmingumą ir poreikių tendencijas; įvertinant organizacinius ir žmogiškuosius išteklių bei esamos infrastruktūros (patalpų pritaikymas veiklai, lokacija ir t.t.) pakankamumą šiam veiksmingumui pasiekti. Tyrimai turi sudaryti sąlygas įvertinti kiekvienos Jaunimo skyriui pavaldžios įstaigos vykdomų veiklų apimtį; žmogiškuosius bei materialiuosius išteklius ir jų pakankamumą teikti paslaugas pagal nustatytus jaunimo poreikius. Tokių tyrimų pagrindu, siekiant užtikrinti visų jaunimui paslaugų teikimą, galėtų būti svarstoma galimybė apie pavaldžių įstaigų organizacinės struktūros tobulinimą bei glaudesnio bendradarbiavimo modelio su NVO ir verslu formavimą. Tikėtina, kad dalis paslaugų gali būti teikiama veiksmingiau NVO partnerių, dalis užtikrinama per Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų organizacinę struktūrą, bet išnaudojant esamos infrastruktūros privalumus. Siektina kurti sąlygas jaunimui gauti paslaugas kompleksiskai (visos reikalingos paslaugos vienoje vietoje).

## Literatūros sąrašas

1. Bailey W.G. The Encyclopedia of Police Science. New York: State University of New York, 1995.
2. Gaižauskaitė, I., Valavičienė, N. (2016). Socialinių tyrimų metodai: kokybinis interviu. Vilnius: VĮ Registrų centro Teisinės informacijos departamentas.
3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ĮSAKYMAS DĖL NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2022–2024 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO, 2022. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/62836fd17fb211ecb2fe9975f8a9e52e/asr>
4. LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS, ĮSAKYMAS DĖL PAVEDIMO JAUNIMO REIKALŲ AGENTŪRAI, 2022. [https://jra.lt/uploads/isakymas\\_jrd\\_pavedimas\\_2022\\_04\\_06-final-docx.pdf](https://jra.lt/uploads/isakymas_jrd_pavedimas_2022_04_06-final-docx.pdf)
5. Gomolka, K., Borucinska, I., Stašys, R., Civinskas, R. (2010) Youth Civic Participation in the South Baltic Region. Example of Lithuania, Poland and Sweden. Warsaw: Poltext Ltd, p. 288. <https://sbycgn.eu/wp-content/uploads/2020/04/YOUTH-CIVIC-PARTICIPATION-IN-THE-SOUTH-BALTIC-REGION-PDF-ENG.-VERSION.pdf> Oficialiosios statistikos portalas, Lietuvos jaunimas, 2022. <https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-jaunimas>
6. Informatikos ir ryšių departamentas, Nusikalstamumas pagal savivaldybes – Vilniaus m. sav., 2022. <https://www.ird.lt/lt/paslaugos/tvarkomu-valdomu-registru-ir-informaciniu-sistemu-paslaugos/nusikalstamu-veiku-zinybinio-registro-nvzr-atviri-duomenys-paslaugos/nvzr>
7. Interaktyvus Vilniaus m. sav. gyventojų žemėlapis. 2022 <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiOTI2Mzk5MjEtZGU5Yi00MTU1LWVfkgOGEtYmQ2M2ZiM2RmYzQxIiwidCI6ImFmZjM2MzZmMxLTNINWUtNDdIOCIhZjZkZLTE4NTFkNmQxZmUzYiIsImMiOiJh9>
8. Jaunimo reikalų agentūra, Jaunimo politikos įgyvendinimas savivaldybėse, 2022. <https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/jaunimo-politikos-igyvendinimas-savivaldybese>
9. Jaunimo reikalų agentūra, Jaunimo politikos samprata. 2022 <https://jrd.lt/jaunimo-politikanusikalstamumas-pagal-savivaldybes?year=2021&month=12&municipality=56>
10. Jaunimo reikalų agentūra, Registracija į jaunimo savanorišką tarnybą, 2022. <https://jra.lt/jaunimui/dalyvauk/registracija-i-jst>
11. Jaunimo reikalų departamentas, Atvirųjų jaunimo centrų/atvirųjų jaunimo erdvių poveikio ir svarbos stebėsenos tyrimo rezultatai ir rekomendacijos, 2021. [https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/AJC\\_AJE%20tyrimo%20ataskaita%20galutine\\_2021%2007%2002.pdf](https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/AJC_AJE%20tyrimo%20ataskaita%20galutine_2021%2007%2002.pdf)

12. Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAS, 2020. [https://jrd.lt/naujienos/jrd-veiklos-naujienos/kvieciame-i-2020-m-jaunimo-problematikos-tyrimo-rezultatu-pristatyma/TYRIMO%20ATASKAITA\\_vie%C5%A1inama.pdf](https://jrd.lt/naujienos/jrd-veiklos-naujienos/kvieciame-i-2020-m-jaunimo-problematikos-tyrimo-rezultatu-pristatyma/TYRIMO%20ATASKAITA_vie%C5%A1inama.pdf)
13. Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO NUOMONĖS APIE PILIETINĮ DALYVAVIMĄ IR DALYVAVIMUI POVEIKĮ DARANČIŲ VEIKSNIŲ LIETUVOJE SOCIOLOGINIS TYRIMAS, 2021. [https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/Ataskaita%20-%20JRD%20202111\\_galutin%C4%97.pdf](https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/Ataskaita%20-%20JRD%20202111_galutin%C4%97.pdf)
14. Jaunimo reikalų departamentas, JAUNIMO SAVANORIŠKOS TARNYBOS POVEIKIO BUVUSIŲ SAVANORIŲ STUDIJOMS TYRIMO ATASKAITA, 2020. <https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/Jaunimo%20savanori%C5%A1kos%20tarnybos%20poveikio%20buvusi%C5%B3%20savanori%C5%B3%20studijimos%20tyrimo%20ataskaita.docx>
15. Jaunimo reikalų departamentas, AKREDITUOTŲ SAVANORIŠKĄ VEIKLĄ ORGANIZUOJANČIŲ (SVO) ORGANIZACIJŲ SĄRAŠAS, 2022. <https://jrd.lt/savanoryste/svo-akreditacija/akredituotu-svo-organizaciju-sarasas>
16. Jaunimo reikalų departamentas, 2021-2022 - finansavimo konkursų rezultatai. <https://www.jrd.lt/finansavimo-konkursai-organizacijoms/atviri-jaunimo-centrai-atviros-jaunimo-erdves/atviru-jaunimo-centru-atviru-jaunimo-erdviu-konkurso-rezultatai>
17. Oficialios statistikos portalas, Gyventojų statistika – gimusieji 2012-2021m., 2022. <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=9a216ac1-b943-4ee1-9bfe-0f8019353978#>
18. Oficialiosios statistikos portalas, Švietimas ir gyventojų išsilavinimas, 2022. <https://osp.stat.gov.lt/svietimas-ir-gyventoju-issilavinimas> Patton M. (2001). Qualitative Evaluation and Research Methods. Newbury Park London New Delhi: SAGE Publications.
19. Pilietinės visuomenės institutas, Pilietinės galios indeksas 2020, 2020. <http://www.civitas.lt/time-line/pilietines-galios-indeksas-2020-m/>
20. Tidikis R. Socialinių mokslų tyrimų metodologija. Vilnius: LTU, 2003
21. Užimtumo tarnyba, Darbo rinkos tendencijos 2022 m. I ketvirtis. 2022. <https://uzt.lt/wp-content/uploads/2022/05/Darbo-rinkos-tendencijos-2022-I-ketv.pdf>
22. Vyriausioji rinkimų komisija, 2020 metų Seimo rinkimų I turas - Balsavusieji pagal amžiaus grupes ir lytį. 2020. <https://www.vrk.lt/atvyke-balsuoti-rinkejai-pagal-amziaus-grupes-ir-lyti>
23. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas, BENDROVIŲ, ĮMONIŲ IR ĮSTAIGŲ BEI JAS KURUOJANČIŲ DEPARTAMENTŲ SĄRAŠAS, 2016
24. Žydžiūnaitė, V., Sabaliauskas, S. (2017). Kokybiniai tyrimai. Principai ir metodai. Vilnius: Vaga.

25. Jaunimo reikalų agentūra. Jaunimo informavimas ir konsultavimas, 2022  
<https://jra.lt/jaunimui/suzinok-daugiau/jaunimo-igalinimas-ir-informavimas/jaunimo-informavimas-ir-konsultavimas>
26. Vilniaus miesto savivaldybės taryba, ŠEIMOS IR VAIKO GEROVĖS PLĖTROS  
2021–2025 METŲ VEIKSMŲ PLANAS, 2021.

## Priedai

### 1. Priedas. Fokus grupių metodika ir dalyviai.

Atsižvelgiant į nagrinėjamos temos kompleksiskumą bei siekiant kuo išsamiau atskleisti nagrinėjamo tyrimo objekto ypatumus, buvo pasitelktas kokybinis tyrimo metodas, kuris leidžia, išsamiau ir detaliau suformuoti tiriamojo dalyko vaizdą, geriau suvokti nagrinėjamą reiškinį<sup>34</sup>. Pagal W. G. Bailey<sup>35</sup>, pagrindinis skirtumas tarp kiekybinio ir kokybinio metodo yra apimties ir gilumos aspektuose: kiekybinis orientuojasi į platesnę tiriamųjų imtį, nes siekia parodyti socialinio reiškinio išplitimą, o kokybinis tyrimu norima atskleisti tą patį socialinį reiškinį, remiantis informantų „akimis ir mintimis“, atskleisti objekto santykį su kitais, problematikos gylį.

Vienas iš efektyvesnių kokybinių tyrimo metodų yra interviu ir focus grupės diskusijos<sup>36</sup> (angl. focus group) metodas, kurie buvo taikyti šiame tyrime. Focus grupės metodas yra ypač tinkantis nustatyti ir apibūdinti problemas, jas analizuoti ir kelti naujas idėjas. Taip pat, tyrimo dalyviai, išreikšdami nuomonę ir girdėdami kitų atsakymus, gali papildyti, komentuoti ar kitaip reaguoti į kitų tyrimo dalyvių nuomonę, išvalgas. Šioje sąveikoje galima aiškiau atskleisti nagrinėjamo klausimo įvairovę ar rasti naujumą aptariamai problemai, taip sukuriama informacija, kurią nelabai galima gauti naudojant kitus duomenų rinkimo metodus.<sup>37</sup> Panašius akcentus išryškina ir kiti metodologai, pažymėdami, kad iš dalyvių sąveikos galima labiau apčiuopti problematikos esmę, pagrįsti bei sukurti naujų idėjų.<sup>38</sup>

Tyrimo informantai. Tyrimo metu buvo atliktos dvi focus grupių diskusijos: pirmojoje dalyvavo Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriaus ir jam pavaldžių įstaigų vadovai bei kiti darbuotojai, antrojoje - jaunimo politikos įgyvendinime dalyvaujantys NVO atstovai.

#### 1-osios focus grupės dalyviai:

1. Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui – Aleksandras Ustinovas;
2. Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centras – Brigita Baškevičiūtė;
3. Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras – Aušra Lasauskaitė;
4. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Lakštingala" – Larisa Vabals;

<sup>34</sup> Tidikis R. Socialinių mokslų tyrimų metodologija. Vilnius: LTU, 2003

<sup>35</sup> Bailey W.G. The Encyclopedia of Police Science. New York: State University of New York, 1995.

<sup>36</sup> Žydzūnaitė, V., Sabaliauskas, S. (2017). Kokybiniai tyrimai. Principai ir metodai. Vilnius: Vaga.

<sup>37</sup> Patton M. (2001). Qualitative Evaluation and Research Methods. Newbury Park London New Delhi: SAGE Publications.

<sup>38</sup> Gaižauskaitė, I., Valavičienė, N. (2016). Socialinių tyrimų metodai: kokybinis interviu. Vilnius: VĮ Registrų centro Teisinės informacijos departamentas.

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

5. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas „Kregždutė“ – Jonas Endrijaitis;
6. Vilniaus atviras jaunimo centras “Mes” - Žavinta Pašiulevičė;
7. Vilniaus moksleivių kūrybos ir mokymo centras - Jūratė Sereičikienė;
8. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas „Šatrija“ - Rima Jūrevičiūtė;
9. Vilniaus Žirmūnų vaikų ir jaunimo klubas - Inga Ladygienė; Gintė Stančaitienė;
10. Sostinės vaikų ir jaunimo centras - Augustina Palionytė;
11. Vilniaus jaunųjų turistų centras - Algirdas Kasparavičius;
12. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas “Klevas” - Dalia Simončikienė;
13. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas “Verdenė” - Romualdas Grigas;
14. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas “Jaunystė” - Viktoras Šocik;
15. Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Meteoras" - Joana Žvikevičienė;
16. Jaunimo skyrius: Evelina Petrovskaja, Artūras Sirajevs, Vilma Markevičė, Viačeslavas Dovliaševičius.

2-osios focus grupės dalyviai:

1. Jaunųjų konservatorių lyga - Danielius Koroliovas, Edvinas Kučarovas;
2. Vilniaus universiteto Studentų atstovybė - Neda Žutautaitė, Klėja Merčaitytė;
3. Lietuvos Moksleivių Sąjunga, Vilniaus padalinys - Linas Ruželė;
4. Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos narys, Švietimo tarybos pirmininkas - Liutauras Kazlavickas;
5. Vilniaus miesto savivaldybės Jaunimo Reikalų Taryba - Lukas Eigėlis ;
6. Vilniaus Jaunimo Organizacijų Sąjunga Apskirtas Stalas - Šarūnas Grigonis, Tautgintė Beinoraitė;
7. The European Law Students Association - Greta Labeteva.

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

2 Priedas. Duomenų lentelės, sudarytos tyrimo autorių, pagal Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriaus pateiktus duomenis.

1 lent. Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų finansavimo dinamika 2018-2022

Įstaiga	2018 m. skirta asignavimų suma	2019 m. skirta asignavimų suma	2020 m. skirta asignavimų suma	2021 m. skirta asignavimų suma	2022 m. skirta asignavimų suma
Ažuoliukas vaikų ir jaunimo klubas	31,500.00 €				
Jaunystė vaikų ir jaunimo klubas	44,700.00 €	51,700.00 €	61,500.00 €	63,100.00 €	69,300.00 €
Jaunųjų turistų centras	174,400.00 €	195,500.00 €	200,700.00 €	212,100.00 €	217,200.00 €
Justiniškės vaikų ir jaunimo klubas	70,800.00 €	79,200.00 €	64,000.00 €	5,600.00 €	
Klevas vaikų ir jaunimo klubas	67,000.00 €	74,100.00 €	113,800.00 €	118,500.00 €	173,400.00 €
Kregždutė vaikų ir jaunimo klubas	98,400.00 €	140,300.00 €	153,000.00 €	146,400.00 €	131,500.00 €
Lakštingala vaikų ir jaunimo klubas	48,700.00 €	57,800.00 €	72,200.00 €	91,600.00 €	115,600.00 €
Liepsnelė vaikų ir jaunimo klubas	65,300.00 €	68,200.00 €	70,500.00 €	66,700.00 €	
Meteoras vaikų ir jaunimo klubas	84,700.00 €	111,500.00 €	148,500.00 €	169,100.00 €	190,400.00 €
Moksleivių kūrybos ir mokymo centras	270,000.00 €	314,700.00 €	325,600.00 €	374,900.00 €	345,300.00 €
Naujininkų vaikų ir jaunimo klubas	27,200.00 €				
Naujosios Vilnios moksleivių kūrybos namai	267,300.00 €	283,400.00 €	321,700.00 €	431,500.00 €	436,000.00 €
Olimpija vaikų ir jaunimo klubas	24,700.00 €				
Šatrija vaikų ir jaunimo klubas	175,200.00 €	236,700.00 €	264,700.00 €	267,500.00 €	264,900.00 €
Verdenė vaikų ir jaunimo klubas	129,300.00 €	158,700.00 €	162,100.00 €	185,300.00 €	184,300.00 €
Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras	52,200.00 €	82,600.00 €	120,300.00 €	114,700.00 €	137,800.00 €
Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“	151,500.00 €	241,100.00 €	319,900.00 €	415,300.00 €	418,200.00 €
Vilniaus saugaus miesto centras	216,200.00 €	263,800.00 €	231,200.00 €	249,400.00 €	282,600.00 €
Žirmūnai vaikų ir jaunimo klubas	105,200.00 €	140,800.00 €	153,600.00 €	166,900.00 €	161,300.00 €
Žvaigždutė vaikų ir jaunimo klubas	42,500.00 €	51,300.00 €	56,700.00 €	46,100.00 €	
Vilniaus moksleivių sveikatos centras		317,200.00 €			
Sostinės vaikų ir jaunimo centras				631,700.00 €	776,000.00 €
Bendroji suma	2,146,800.00 €	2,868,600.00 €	2,840,000.00 €	3,756,400.00 €	3,903,800.00 €
Vertinimo indikatorių spalvinis žymėjimas			Finansavimo augimas		
			Finansavimas nekinta		

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis įstaigų veiklos ataskaitomis

2 lent. Vilniaus m. sav jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų pasiskirstymas pagal seniūnijas.

	Seniūnija	Jaunimo skaičius	Įstaiga veikianti seniūnijos ribose
1	Verkiai	8021	
2	Antakalnis	6492	Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras, Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“
3	Žirmūnai	6270	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Žirmūnai"
4	Pašilaičiai	6063	
5	Naujoji vilnia	5697	Vilniaus Naujosios Vilnios moksleivių kūrybos namai
6	Fabijoniškės	5537	
7	Naujininkai	4993	Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“
8	Naujamiestis	4672	Vilniaus Jaunųjų turistų centras, Vilniaus moksleivių kūrybos ir mokymo centras, Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“
9	Pilaitė	4621	Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“
10	Lazdynai	4488	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Klevas", Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Lakštingala"
11	Šeškinė	4084	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Verdenė"
12	Justiniškės	3637	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Justiniškės"
13	Karoliniškės	3616	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Žvaigždutė", Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Meteoras", Vilniaus saugaus miesto centras (VSMC)
14	Senamiestis	3223	Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“, Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Kregždutė"
15	Vilkpedė	2953	
16	Šnipiškės	2430	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Šatrija"
17	Viršuliškės	2026	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Liepsnelė"
18	Žverynas	1910	Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Jaunystė"
19	Rasos	1906	
20	Grigiškės	1746	Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“
21	Paneriai	1571	
	Viso	85956	

Šaltinis – Vilniaus m. sav. Jaunimo skyrius.

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

3 lent. Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų bendras lankytojų skaičius

<b>Įstaigos pavadinimas</b>	<b>2018m.</b>	<b>2019m.</b>	<b>2020m.</b>	<b>2021m.</b>	<b>2022m.</b>
Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras	6885	7206	6687	4187	1984
Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“	1229	1544	1201	1253	1199
Vilniaus Naujosios Vilnios moksleivių kūrybos namai	650	618	652	636	701
Vilniaus moksleivių kūrybos ir mokymo centras	569	626	604	618	618
Vilniaus Jaunųjų turistų centras	1194	1240	1080	1168	1317
Vilniaus saugaus miesto centras (VSMC)	9036	13470	19432	23316	21412
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Jaunystė"	90	92	70	75	72
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Lakštingala"	144	139	144	160	253
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Klevas"	242	301	355	412	464
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Kregždutė"	120	208	228	250	292
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Meteoras"	260	309	347	476	597
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Šatrija"	933	862	619	674	738
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Verdenė"	470	492	353	325	428
Vilniaus vaikų ir jaunimo klubas "Žirmūnai"	492	592	317	392	392
Sostinės vaikų ir jaunimo centras	7120	6347	6300	5751	6394
Vilniaus jaunimo informacijos ir savanorystės centras	296	125	648	293	421
Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui	868	785	869	905	984
Vilniaus policijos klubo AJC „Bazė“	3000 bendras, 192 unikalus	200 (unikalus)	200 (unikalus)	250 (unikalus)	
Viso	30598	34956	39906	40891	38266
Vertinimo indikatorių spalvinis žymėjimas		Bendro lankytojų skaičiaus augimas			
		Bendras lankytojų skaičius nekinta			
		Bendras lankytojų skaičius mažėja			

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis įstaigų veiklos ataskaitomis

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

4 lent. Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžios įstaigų savanorių skaičius 2019-2021 m.

Savanorių skaičius, įtrauktų į įstaigos veiklą.	2021/2020	2019
Meteoras	10	
Šatrija	6	
VMKMC		
Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui	5	
Neformaliojo ugdymo ir savanorystės centras		
Klevas	5	
Jaunystė		
Kregždutė		
Lakštingala		
Vilnios moksleivių kūrybos namai	Kažkiek dirbo stovykloje bet kiek nėra įvardinta	
Verdenė		
Vilniaus saugaus miesto centras		
Žirmūnų vaikų ir jaunimo klubas		
Antakalnio atviras jaunimo centras	7 nuolatiniai centro savanoriai, apmokyti 15 stovyklos savanorių, pritraukti 2 savanoriškos tarnybos savanoriai, 2 tarptautiniai savanoriai. Informuoti 100+ jaunimo apie savanorius.	
AJC „MES“		4 ilgalaikiai; 2 trumpalaikiai; 10 praktikantų,
Jaunųjų turistų centras		
AJC „SVJC“		

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis įstaigų veiklos ataskaitomis

5 lent. Vilniaus m. sav. Jaunimo skyriui pavaldžių įstaigų veiklos ataskaitų vertinimas

	Įstaigos pavadinimas	metai	Bendras lankytojų skaičius	Unikalių lankytojų skaičius	Programų skaičius
1	Meteoras	2018	446	331	20
		2019	334		23
		2020	482	462	16
		2021			
		2022			
2	Šatrija	2018	1021	967	26

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

		2019	929	773	29
		2020	903	-	29
		2021			
		2022			
3	VMKMC	2018	534	487	22
		2019	530	487	-
		2020			
		2021			
		2022			
4	Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui	2018	3000	192	
		2019		200	
		2020		200	
		2021		250	
		2022			
5	Neformaliojo ugdymo ir savanorystės centras	2018			
		2019			
		2020			
		2021			
		2022			
6	Klevas	2018	321	212	14
		2019	301	173	16
		2020	305	230	16
		2021			
		2022			
7	Jaunystė	2018	100	90	
		2019			
		2020			
		2021			
		2022			
8	Kregždutė	2018	228		12
		2019	228		14
		2020	240		17
		2021			
		2022			
9	Lakštingala	2018	139	110	8
		2019	144	110	9
		2020	160	120	9
		2021			
		2022			
10	Vilnios moksleivių kūrybos namai	2018			
		2019			
		2020			
		2021			

JAUNIMO SITUACIJOS IDENTIFIKAVIMAS IR JAUNIMO POLITIKOS KOKYBĖS VERTINIMAS  
VILNIAUS MIESTE

		2022			
11	Verdenė	2018			
		2019			
		2020			
		2021			
		2022			
12	Vilniaus saugaus miesto centras	2018	9683	150	
		2019	6162/13270	172	
		2020			
		2021			
		2022			
13	Žirmūnų vaikų ir jaunimo klubas	2018	506	468	13
		2019	393 nuolatiniai		15
		2020			
		2021			
		2022			
14	Antakalnio atviras jaunimo centras	2018	6885	1788	91 veikla
		2019	7206	1684	86 veiklos
		2020	4187	1051	120 veiklos
		2021			
		2022			
15	AJC MES	2018		552	18
		2019	Prijungiami 5 padaliniai	502	17
		2020		468	20
		2021		853	24
		2022			
16	Jaunųjų turistų centras	2018		450	30
		2019			
		2020		Nuolatiniai 360	23
		2021			
		2022			
17	LVJC	2018			
		2019		7348	
		2020			
		2021			
		2022			

Šaltinis: Sudaryta tyrimo autorių remiantis pateiktais duomenimis